

Załącznik do uchwały nr V/56/15
Rady Miejskiej w Aleksandrowie Łódzkim
z dnia 26 lutego 2015

**Program Aktywności Lokalnej
w Gminie Aleksandrów Łódzki w roku 2015**

Rozdział I

Informacje ogólne

1. Program Aktywności Lokalnej zwany dalej PAL jest jednym z narzędzi realizacji projektu systemowego *Nowe Perspektywy* w roku 2015, który jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Poddziałanie 7.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.
2. Projekt systemowy *Nowe Perspektywy* jest realizowany na podstawie umowy ramowej nr UDA-POKL.07.01.01-10-023/08-00 z dnia 28 sierpnia 2008 r., aneks nr UDA-POKL.07.01.01-10-023/08-07 z dnia 6 kwietnia 2012 r. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, zawartej na okres od 1.01.2008 r. do 30.06.2015 r.
3. Projekt systemowy *Nowe Perspektywy*, realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Łódzkim. Podstawą do jego tworzenia i realizacji są gminne programy oraz uchwały Rady Miejskiej:
 - 1) Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Aleksandrów Łódzki w latach 2011-2017,
 - 2) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w latach 2011-2015,
 - 3) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Aleksandrów Łódzki na rok 2015,
 - 4) Gminny Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej
 - 5) Środowiskowy Program Kompensacyjno-Profilaktyczny – Świetlice Środowiskowe dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Aleksandrów Łódzki na lata 2015-2017,
 - 6) Uchwała nr XXIV/262/08 Rady Miejskiej w Aleksandrowie Łódzkim z dnia 10 lipca 2008 roku w sprawie zatwierdzenia projektu systemowego pod nazwą *Nowe Perspektywy* w ramach Poddziałania 7.1.1 Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013,
 - 7) Uchwała nr LIV/579/14 Rady Miejskiej w Aleksandrowie Łódzkim z dnia 20 marca 2014 roku w sprawie zmiany uchwały nr XXIV/262/08 Rady Miejskiej w Aleksandrowie Łódzkim z dnia 10 lipca 2008 roku w sprawie zatwierdzenia projektu systemowego pod nazwą „Nowe Perspektywy” w ramach Poddziałania 7.1.1 Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.
4. PAL służy realizacji działań na rzecz aktywizacji społecznej i rozwiązywania problemów społeczności lokalnej oraz w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb mieszkańców Gminy Aleksandrów Łódzki.
5. W ramach PAL prowadzone będą działania aktywizacyjne adresowane do:

- 1) osób mieszkających na przestrzeni obejmującej teren gminy Aleksandrów Łódzki,
 - 2) grup społecznych takich, jak: bezrobotni, długotrwale bezrobotni, niepełnosprawni, nieaktywni zawodowo, zatrudnieni znajdujący się w trudnym położeniu społecznym oraz osoby bezradne życiowo.
6. Koordynacją działań realizowanych w ramach PAL w roku 2015 zajmuje się koordynator projektu systemowego *Nowe Perspektywy*, a osobą nadzorującą jest dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Łódzkim.

Rozdział II

Uzasadnienie wyboru środowisk wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

Gmina Aleksandrów Łódzki liczy 29.964 mieszkańców (informacja UM Aleksandrów Łódzki z dnia 20.02.2015 r.). Ze sprawozdania MPiPS-03 za rok 2014, które Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Łódzkim przekazał do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej wynika, że na podstawie ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej z pomocy społecznej korzystają 962 rodziny, a liczba osób w tych rodzinach wynosi 2001. W stosunku do całej populacji udział % osób w rodzinach korzystających z pomocy wynosi 6,67 %. Najczęstszymi przyczynami korzystania z wsparcia społecznego są:

1. **ubóstwo** (566 rodzin tj. 58,83% w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy),
2. **bezrobocie** (560 rodzin tj. 58,21% w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy),
3. **długotrwała lub ciężka choroba** (524 rodziny tj. 54,46 % w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy),
4. **niepełnosprawność** (365 rodzin tj. 37,94% w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy),
5. **bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach niepełnych i wielodzietnych** (183 rodziny tj. 19,02% w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy).

Z uwagi na problemy społeczne dotyczące odbiorców pomocy społecznej, które skutkują wykluczeniem społecznym lub zagrażają wykluczeniem społecznym ważna jest aktywizacja w ramach PAL, dzięki czemu beneficjenci będą mogli rozwijać kompetencje i umiejętności społeczne. W efekcie zwiększają się szanse na rozwój integracji społeczności lokalnej i na bardziej skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych.

Rozdział III

Cele Programu Aktywności Lokalnej i wskaźniki

<i>Cel główny</i>	<i>Wskaźnik pomiaru</i>	<i>Wartość docelowa wskaźnika</i>
Rozwój aktywnej integracji mieszkańców Gminy Aleksandrów Łódzki wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz upowszechnianie pracy socjalnej	Liczba osób, które zakończyły udział w PAL	39*
<i>Cele szczegółowe</i>	<i>Wskaźnik pomiaru</i>	<i>Wartość docelowa wskaźnika</i>
Wzrost potencjału społecznego uczestników PAL przyczyniający się do powrotu do życia społecznego oraz na rynek pracy	Liczba osób, które zwiększyły kompetencje i umiejętności społeczne	39
	Liczba osób, które zwiększyły umiejętność kształtowania własnego wizerunku oraz poczucia własnej wartości	20*
	Liczba osób, które podniosły poziom wiedzy nt. wychowywania dzieci	20*
	Liczba osób, które podniosły poziom wiedzy nt. profilaktyki zdrowotnej w dobie chorób cywilizacyjnych i nt. zdrowego żywienia	20*
Wzrost poziomu integracji społecznej uczestników PAL i ich otoczenia społecznego w wyniku realizacji działań o charakterze środowiskowym	Liczba osób, które uczestniczyły w wyjściu kulturalnym	40*

(*) liczba osób może ulec zmianie w trakcie realizacji Programu do (+/-) 5 osób

Rozdział IV

Adresaci Programu Aktywności Lokalnej

W PAL uczestniczyć będzie 39 osób - odbiorców pomocy społecznej wyłonionych na podstawie ankiet badających motywację do zmian życiowych oraz ankiet rekrutujących do udziału w projekcie systemowym *Nowe Perspektywy* i diagnozy pracowników socjalnych. Są to osoby nie mające poczucia bezpieczeństwa socjalnego, korzystające z systemu zabezpieczenia społecznego z powodu bezrobocia, długotrwałego bezrobocia, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach niepełnych oraz wielodzietnych, ubóstwa - ogólnie nie radzących sobie w życiu w związku z utrwalonymi postawami bezradności w rozwiązywaniu problemów życiowych spowodowanych wykluczeniem społecznym lub zagrożeniem wykluczeniem społecznym.

Rozdział V

Metody i kierunki realizacji Programu Aktywności Lokalnej

1. Aktywna integracja

1) Dla osób realizujących program PAL przewidziano następujące formy aktywizacyjne:

- a) trening kompetencji i umiejętności społecznych w *Szkole dla rodziców* realizowany przez psychologa i pedagoga podczas warsztatów i sesji indywidualnych (15 osób*),
- b) warsztaty/konwersatoria nt. zdrowego żywienia prowadzone przez lekarza chorób wewnętrznych lub dietetyka (20 osób*),
- c) warsztaty/konwersatoria z zakresu profilaktyki zdrowotnej w dobie chorób cywilizacyjnych prowadzone przez lekarza chorób wewnętrznych (20 osób*),
- d) trening kompetencji i umiejętności społecznych prowadzony przez psychologa, pedagoga lub socjologa (20 osób*),
- e) kurs prawa jazdy kat. B (9 osób).

2) Ponadto 4 osoby wyłonione spośród 39 uczestników PAL poddane są aktywizacji zawodowej podczas staży zawodowych realizowanych w gminnych jednostkach samorządu terytorialnego gminy Aleksandrów Łódzki.**

(*) liczba osób może ulec zmianie w trakcie realizacji Programu do (+/-) 5 osób

(**) 3 osoby podjęły staże od 04.02.2015 r., 1 osoba podjęła staż od 11.02.2015 r.

2. Praca socjalna

Pracę socjalną na rzecz uczestników PAL będą świadczyć pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Łódzkim, w oparciu o kontrakty socjalne i o umowy na realizację założeń PAL. Współpraca uczestników z pracownikami socjalnymi obejmuje działania na rzecz poprawy funkcjonowania w środowisku społecznym w celu zwiększenia i wzmocnienia aktywności oraz samodzielności życiowej. W pracy socjalnej wykorzystywane będą właściwe tej działalności metody i techniki stosowane z poszanowaniem godności osób i rodzin oraz prawa do samostanowienia.

3. Zasiłki i pomoc w naturze

Uczestnicy PAL przez okres realizacji założeń programowych mogą otrzymywać wsparcie finansowe w formie zasiłków celowych w celu poprawy sytuacji materialno-bytowej i zapewnienia poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

4. Działania o charakterze środowiskowym

W II kwartale br. zostanie zorganizowane i przeprowadzone integracyjne wyjście kulturalne do kina lub do teatru dla ok. 40 osób - uczestników programu jak i osób z ich otoczenia społecznego.

Rozdział VI

Czas trwania PAL i miejsce realizacji

PAL będzie realizowany od marca 2015 roku do czerwca 2015 roku według założeń projektu systemowego *Nowe Perspektywy*, określonych we Wniosku o dofinansowanie projektu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w roku 2015. Poza wyjściem kulturalnym działania określone w rozdziale V niniejszego programu będą organizowane i prowadzone na terenie Gminy Aleksandrów Łódzki.

Rozdział VII

Sposób i źródła finansowania realizacji PAL

1. PAL będzie realizowany w ramach budżetu projektu systemowego *Nowe Perspektywy*, wydatki w zdecydowanej większości będą współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Poniżej budżet projektu:

Nazwa	Wysokość wydatków w złotych	Źródło finansowania	
		Unia Europejska	Środki własne, którymi dysponuje Ośrodek Pomocy Społecznej na realizację wypłat zasiłków celowych
Koszty ogółem w roku 2015	257.427,93	230.398,00	27.029,93
Budżet PAL w roku 2015*	76.372,50	56.100,00	20.272,50**

2. (*) W załączeniu do programu szacunkowa specyfikacja wydatków na poszczególne formy aktywizacyjne w ramach PAL. (**) Kwota wypłat zasiłków może ulec zmianie w trakcie realizacji programu, z tym że łączny wydatek nie przekroczy kwoty ogólnej przeznaczonej na ten cel w budżecie projektu *Nowe Perspektywy* tj. 27.029,93 zł.

Rozdział VIII

Przewidywane rezultaty PAL

- Działania realizowane w ramach PAL mają przyczynić się do osiągnięcia celów szczegółowych, którymi są:
 - wzrost potencjału społecznego uczestników programu przyczyniający się do aktywnego życia społecznego (oraz zawodowego),
 - poprawa sytuacji socjalno-bytowej uczestników programu,
 - wzrost poziomu integracji społecznej uczestników programu.
- Rezultaty wynikające ze zmiany postaw życiowych uczestników PAL:
 - wzrost aktywności społecznej,
 - wzrost poczucia wsparcia życiowego i emocjonalnego,
 - zwiększenie poziomu umiejętności życiowych, umiejętności wychowawczych, poprawa relacji z dziećmi, z innymi członkami rodziny,
 - wzrost zaangażowania w działania samopomocowe, w dbanie o własne zdrowie, w budowanie więzi społecznych,

- 5) wzrost zaangażowania na rzecz integracji i rozwiązywania problemów mieszkańców Gminy Aleksandrów Łódzki,
- 6) powrót do życia społecznego,

oraz

- 7) zwiększenie szans zatrudnieniowych na otwartym rynku pracy.

Rozdział IX

Sposób monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych

1. Monitoring i ocena stopnia osiągnięcia celów będą prowadzone w oparciu o:
 - 1) ankiety ex-ante i ex-post - badanie wzrostu poziomu integracji społecznej,
 - 2) obserwacje uczestniczące prowadzone przez realizatora PAL,
 - 3) rozmowy z uczestnikami PAL prowadzone przez pracowników socjalnych.
2. Osiągnięcia uczestników będą, również badane w oparciu o raporty końcowe czy opisy rozwoju procesów grupowych przekazywane przez wykonawców realizatorowi programu.

(*) Szacunkowa specyfikacja wydatków na poszczególne formy aktywizacyjne. w ramach Program Aktywności Lokalnej (PAL) w roku 2015

Wyciąg z budżetu projektu systemowego *Nowe Perspektywy* realizowanego w roku 2015

Lp.	Nazwa działania	Koszty w złotych	Uwagi
1	Szkoła dla rodziców warsztaty (1 grupa 10 osobowa 15 godzin)	900,00	Wynagrodzenie psychologa
2	Szkoła dla rodziców warsztaty (1 grupa 10 osobowa 15 godzin)	900,00	Wynagrodzenie pedagoga
3	Szkoła dla rodziców sesje indywidualne (10 osób 5 godzin/1 osobę)	3.000,00	Wynagrodzenie psychologa
4	Szkoła dla rodziców sesje indywidualne (10 osób 5 godzin/1 osobę)	3.000,00	Wynagrodzenie pedagoga
5	NNW (39 osób)	1.000,00	
6	Serwis kawowy podczas warsztatów i sesji indywidualnych	400,00	
7	Kurs prawa jazdy kat. B (9 osób)	12.600,00	Usługa zlecona
8	Profilaktyka zdrowotna – zdrowe żywienie (20 osób)	3.000,00	Wynagrodzenie lekarza chorób wewnętrznych lub dietetyka
9	Profilaktyka zdrowotna – choroby cywilizacyjne (20 osób)	3.900,00	Wynagrodzenie lekarza chorób wewnętrznych
10	Trening kompetencji i umiejętności społecznych (20 osób)	1.800,00	Wynagrodzenie psychologa, pedagoga lub socjologa
11	Wyjście kulturalne do kina lub teatru (ok. 40 osób)	1.600,00	Kupno biletów wejściowych, transport tam i z powrotem. Udział wezmą zainteresowani ofertą

			uczestnicy programu i osoby z ich otoczenia społecznego
12	Stáže zawodowe (4 osoby)	24.000,00	Instrument aktywizacji zawodowej realizowany dla uczestników PAL: 3 osoby rozpoczęły staże od 04.02.2015 r. 1 osoba rozpoczęła staż od 11.02.2015 r.
13	Zasilki celowe na zaspokojenie bieżących potrzeb bytowych (ok. 30 osób)	20.272,50	Wkład własny
Łącznie budżet PAL		76.372,50 zł	

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
w Aleksandrowie Łódzkim

Małgorzata Grabarczyk